

Nærings- og fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep
0032 Oslo

Forslag etter høring - deltakerforskrift for 2026

1. Innledning

Fiskeridirektoratet viser til departementets bestilling av 11. juni 2025 og tilleggsbestilling av 16. juni 2025 om å gjennomføre høring av deltakerforskrift for 2026. Forslaget ble sendt på høring 29. september 2025 med høringsfrist 10. november 2025. Kopi av høringsbrev og høringssvar følger vedlagt (/.).

Forskriften vil bli fastsatt i medhold av någjeldende § 21 i deltakerloven. Forslaget ser ikke hen til at Stortinget i lov 5. mars 2021 nr. 7 har vedtatt å endre deltakerloven § 21, da det enda ikke er fastsatt ikrafttredelsestidspunkt for denne loven. Lovendringen i deltakerloven er en del av oppfølgingen av Stortingets vedtak om å erstatte dagens konsesjoner og deltakeradganger med en ny felles fiskeritillatelse, jf. Meld. St. 32 (2018-2019), *Et kvotesystem for økt verdiskaping* – kvotemeldingen, kapittel 3.1. Departementet vil på et senere tidspunkt komme tilbake til når det eventuelt kan være aktuelt å iverksette denne lovendringen.

Høringen omfattet følgende tema:

- ✓ En vurdering av om overgangsordning for fartøy uten én enkelt majoritetseier som drev fiske i åpen gruppe etter kongekrabbe 2023, bør avvikles fra 2026 eller ikke.
- ✓ Et forslag om å adgangsregulere kystfisket etter kveite med en åpen gruppe i deltakerforskriften. Det skal legges opp til at vanlige vilkår for deltakelse i åpen gruppe gjelder også for kystfiske etter kveite, herunder størrelsesbegrensning for fartøyet, krav om manntallsføring av eier og hovedsmann, krav om fartøyets egnethet, bemanning og utrustning og krav om at eier må stå om bord.
- ✓ En vurdering av om det skal gjelde krav om at én enkeltperson må eie mer enn 50 prosent av fartøyet i kystfisket etter kveite åpen gruppe, og om det bør gjelde en overgangsordning for en slik regel.

Utover ovennevnte foreslås en endring i deltakerforskriften § 32 som regulerer åpen gruppe i fisket etter rognkjeks i Nordland, Troms og Finnmark. Endringen er uten betydning for bestemmelsens materielle innhold. Se forslag til endring i forskriftstekst.

Ellers foreslås det ikke andre endringer i bestemmelsene i deltakerforskriften for 2026, og bestemmelsene i deltakerforskriften for 2025 foreslås videreført i 2026.

Høringsinstansene fremgår av høringsbrevet. Høringen ble også kunngjort på våre nettsider <https://www.fiskeridir.no/>. Fiskeridirektoratet har mottatt høringsvar fra følgende:

Høringsinstanser	Dato mottatt
Midt Helgeland Fiskerlag	19.10.2025
Vest-Finnmark Kystfiskerlag	28.10.2025
Norges Fiskerlag - Fiskebåt	03.11.2025
Midt-Norge Kystfiskerlag	05.11.2025
Pelagisk Forening	10.11.2025
Kystvakten	10.11.2025
Fjordfiskeremnda	10.11.2025
Bø Kystfiskerlag	10.11.2025
Norges Kystfiskerlag (landsstyret)	10.11.2025
Finnmark fylkeskommune	12.11.2025
Norges Fiskerlag	17.11.2025

Høringssvar innkommet etter 10. november 2025 var innvilget utsatt frist, og det er mottatt 11 høringsvar.

Kopi av høringsvarene følger vedlagt (./.).

2. Spørsmål om videreføring av overgangsordning for fartøy uten en enkelt majoritetseier som fangstet kongekrabbe innenfor kvoteregulert område i åpen gruppe i 2023

Fra 2024 ble eierskapskravet for å delta i åpen gruppe ved fangst av kongekrabbe innenfor kvoteregulert område innskjerpet. Denne innskjerpelsen innebar at fartøy i gruppen skal eies av én fysisk majoritetseier (direkte eller indirekte gjennom foretak). Samtidig ble det innført en overgangsordning for 2024 om at fartøyet likevel kan delta uten én enkeltperson som majoritetseier, dersom fartøyet har samme eierkonstellasjon som det deltok med i åpen gruppe i dette fisket i 2025. Overgangsordningen ble videreført for 2025. Bestemmelsen fremgår av § 39 første ledd bokstav e i deltakerforskriften for 2025.

Vi ba om høringsinstansenes syn på om overgangsordningen skulle videreføres eller avvikes for 2026.

2.1. Høringssvar

Vest-Finnmark Kystfiskerlag har uttalt følgende:

Når det gjelder spørsmål om videreføring av overgangsordning for fartøy uten en enkelt majoritetseier som fangster kongekrabbe innenfor kvoteregulert område, støtter Vest-Finnmark Kystfiskerlag en avvikling av overgangsordningen.

Fiskebåt har uttalt følgende:

Fiskebåt støtter Fiskeridirektoratets forslag om å ikke videreføre overgangsordningen i 2025.

Midt-Norges Kystfiskarlag har uttalt følgende:

Midt-Norges Kystfiskarlag mener overgangsordningen bør videreføres ut 2026. Det må gis et klart signal om at 2026 blir siste år med overgangsordning.

Pelagisk forening har uttalt følgende:

Pelagisk forening støtter forslaget om å fjerne overgangsordningen.

Fjordfiskeremnda har uttalt følgende:

Fjordfiskeremnda støtter en avvikling av overgangsordningen.

Bø Kystfiskarlag har uttalt følgende:

Bø Kystfiskarlag støtter avvikling av overgangsordningen.

Norges Kystfiskarlag har uttalt følgende:

«[...] fartøyene fikk opprinnelig adgang på bakgrunn av gjeldende regler, og eierne har foretatt betydelige investeringer med forventning om stabilitet i rammevilkårene. Kystfiskarlaget mener derfor at det vil være urimelig og uforholdsmessig å trekke tilbake adgangen for disse fartøyene på kort varsel

Norges Kystfiskarlag viser til hørings svar om deltakerforskriften i 2024 og 2025, og gjentar sin anmodning fra disse hørings svarene om å sette en skjæringsdato slik at nytt eierskapskrav kun blir gjeldende for nye eierskaps sammensetninger.

Finnmark fylkeskommune har uttalt følgende:

Finnmark fylkeskommune støtter forslaget om å avvike overgangsordningen for fartøy uten én enkelt majoritetseier i fangst av kongekrabbe fra 2026.

Landsstyret i Norges Fiskarlag har uttalt følgende:

Norges Fiskarlag støtter forslaget om å avvike overgangsordningen og uttaler at de fleste aktører har hatt tid til å tilpasse seg regelverket.

2.2. Forslag etter høring

Fiskeridirektoratet viser til at av de ni høringsinstansene som har uttalt seg til denne delen av høringen, mener sju av disse at overgangsordningen kan oppheves.

Norges Kystfiskarlag opprettholder sitt synspunkt om at det må settes en skjæringsdato slik at bestemmelsen om skjerpet eierskapskrav kun skal gjelde for nye eiersammensetninger. I den sammenheng vises til kystfiskarlagets tidligere høringsuttalelser til deltakerforskriften for 2024 og 2025. Midt-Norges Kystfiskarlag mener at overgangsordningen må opprettholdes også ut 2026.

Av høringsnotatet, tabell 1, side 2, fremgår det at de fleste rederi har innrettet eierskapet sitt i samsvar med det skjerpede eierskapskravet. Etter vår vurdering har næringen hatt tilstrekkelig tid til å innrette seg et skjerpet eierskapskrav. Dersom overgangsordningen skulle fortsette å gjelde også for 2026, vil det fremstå som en urimelig forskjellsbehandling overfor de som allerede har innrettet seg. Av samme grunn vil det å sette en skjæringsdato også være urimelig forskjellsbehandling av et eierskap etablert før og etter en skjæringsdato.

Det er i hørings svar til tidligere deltakerforskrifter vist til at regelen om skjerpet eierskap er i strid med Grunnloven § 97, og EMK P-1-1, og spørsmålet er vurdert i forslag til

deltakerforskrift for 2025 sendt Nærings- og fiskeridepartementet 25.11.2024 /vår.ref. 24/7909.

Det er Nærings- og fiskeridepartementet som har kompetanse til å fastsette deltakerforskriften for det enkelte år, jf. § 21 i deltakerloven og delegeringsvedtak av 11. februar 2000. Departementet må derfor vurdere om overgangsordningen skal opphøre, og i så fall om opphør av denne vil innebære brudd på Grunnloven § 97 og EMK P-1-1. Fiskeridirektoratets forslag til forskrift for 2025 gjenspeiler det syn at overgangsordningen kan opphøre, og at dette ikke vil være i strid med Grunnloven § 97 og EMK P-1-1.

Fiskeridirektoratet foreslår å oppheve overgangsordningen for 2026 om at fartøyet likevel kan delta uten én enkeltperson som majoritetseier, dersom fartøyet har samme eierkonstellasjon som det deltok med i åpen gruppe i dette fisket i 2024.

3. Adgangsregulering av kystfisket etter kveite

I tilleggsbestillingen av 16. juni 2025 ba departementet om at høringen også skulle inkludere et forslag om å adgangsregulere kystfisket etter kveite med en åpen gruppe. Det forutsettes i bestillingen at vanlige vilkår for deltakelse i åpen gruppe skulle gjelde også for kystfiske etter kveite, herunder størrelsesbegrensning for fartøyet, krav om manntallsføring av eier og høvedsmann, krav om fartøyets egnethet, bemanning og utrustning og krav om at eier må stå om bord.

Fiskeridirektoratet har i høringen bedt om synspunkt på:

- ✓ *Størrelsesbegrensning for fartøy som skal delta, herunder om det skal være en øvre og/eller en nedre grense for fartøyets største lengde for å kunne delta i kystfisket etter kveite.*
- ✓ *Om det skal være et krav om at eier og høvedsmann som deltar i åpen gruppe i fisket etter kveite nord for 62°N må stå på blad B i fiskermanntallet, eller om det er tilstrekkelig at eier og høvedsmann er registrert i fiskermanntallet (A eller B).*
- ✓ *Om det skal være et krav at fisket skal foregå med konvensjonelle redskaper.*
- ✓ *Om at eier under utøvelse av fisket selv må stå om bord som høvedsmann.*
- ✓ *Om det skal stilles som krav at én enkeltperson direkte eller indirekte gjennom foretak må inneha mer enn 50 prosent av eierandelene i fartøyet, og om det er nødvendig med en overgangsordning slik at rederiene får tid til å tilpasse seg*

3.1. Høringssvar

Midt Helgeland Kystfiskarlag har uttalt følgende:

Vi støtter at det kommer en regulering.
Punkt 1. Høvedsmann må stå om bord.
Punkt 2. felles regulering på båter opptil 15 meter.
Punkt 3. Det må være forskjell på Blad A og Blad B.
Punkt 4. Det må være forskjell på om det er en person som driver. Båter som har mannskap bør få mere å fiske på.

Punkt 5. Historiske fiske data bør telle. Slik at det ikke plutselig blir en masse båt som skal starte i dette fiskeri.

Punkt 6. En grunn kvote/start kvote som kan økes vært år. For båter som ikke har deltatt. Slik at man kan opparbeide seg full kvote»

Vest-Finnmark Kystfiskarlag har uttalt følgende:

- VFK anser at alle fiskeriregistrerte fartøy under 15 meter skal kunne delta i kveitefiske. Derimot finnes det et mindre antall fartøy over 15 meter som har drevet direktefiske etter kveite. VFK mener at disse fartøy som historisk har drevet direkte kveitefiske, fortsatt skal kunne delta i dette fisket.
- Basert på dagens lave kvoter, høye renter samt økte kostnader anser VFK at det ikke skal skilles på fiskerimantall A og B på nåværende tidspunkt.
- Direktefisk etter kveite foregår i all hovedsak med line eller garn. Bifangst av kveite forekommer på andre redskapstyper. VFK foreslår at dagens regelverk hva angår redskapstyper for fangst av kveite videreføres. Flåten under 15 meter har gjennomført en betydelig fornyelse de siste årene. Det blir stadig mer vanlig at mindre fartøy også har avløserordning/turnusordning for å kunne drive helårlig. VFK mener at skipper i turnusordning skal kunne utøve fiske etter kveite uten at eier er om bord i fartøyet.
- En endring i eierkrav til mer enn 50% for å delta i kveitefiske anses om nødvendig da fisket allerede er regulert gjennom andre ordninger.

Fiskebåt sier i hovedtrekk:

Fiskebåt gir ikke sin tilslutning til forslaget om lukking av kveitefisket, og peker på at det ikke tar hensyn til tidligere aktivitet for havfiskeflåten og den større delen av kystflåten i dette fisket. Disse fartøygruppene har kveite som en ikke ubetydelig del av sin bifangst, og en lukking uten å hensynta dette vil etter Fiskebåt sin oppfatning kunne føre til utilsiktede økonomiske og driftsmessige konsekvenser. Det må tas hensyn til at enkelte flåtegrupper er blitt strengt regulert, mens andre har hatt fritt fiske.

Fiskebåt mener at forslaget er for dårlig utredet, og viser til utredningsinstruksens krav, og peker på spørsmål som burde vært vurdert:

*Hvilke grupper har hatt fangstandeler av kveite, fordelt mellom kyst- og havfiskeflåten? Hvordan har fordelingen vært internt i kystflåten, mellom ulike fartøystørrelser og driftsformer?
Hvilke konsekvenser får en eventuell lukking for fartøy som får kveite som bifangst i andre fiskeri?
Hvordan skal kvoten fremtidig fordeles mellom fartøy i åpen og lukket gruppe, og mellom kyst og havfiskeflåten*

Fiskebåt mener at før en eventuell adgangsregulering kan vurderes, må det gjennomføres en grundig utredning og det kreves dialog med næringen.

Midt-Norges Kystfiskarlag har uttalt følgende:

Det bør ikke være en nedre grense for fartøylengde i fiske etter kveite. Det bør være en øvre grense for fartøylengde på 15m i fiske etter kveite, men det bør samtidig opprettes en bifangstordning som gjør det mulig å drive fiske med uunngåelig bifangst av kveite for flåten over 15m.

Dagens kvote på 4 tonn kveite for samtlige fartøy, bør differensieres. Vi foreslår 3 tonn kveite for fartøy under 11m, og 5 tonn kveite for fartøy mellom 11 – 15m. Det bør også opprettes en egen bifangstordning for breiflabbfiske på 10% bifangst av kveite, når disse fartøyene ikke har mere kvote igjen på kveite, så denne flåten ikke blir tvunget til å stanse sitt fiske på grunn av uunngåelig bifangst av kveite.

Med såpass kraftige begrensninger i fiske etter kveite bør dette fiske være forbeholdt kun fiskere som er manntallsført på blad B i fiskermanntallet. Fiske etter kveite bør kun foregå med konvensjonelle redskaper, men det bør opprettes en bifangstordning så andre fartøyer ikke må stanse sitt fiske på grunn av uunngåelig bifangst av kveite.

Eier må stå om bord selv under direkte fiske av kveite. Ved andre fiskerier der kveite er bifangst, bør det være mulig å ha annen skipper/hovedsmann. Det bør også være mulig å ha leieskipper ved sykdom eller foreldrepermisjon.

Pelagisk forening sier i hovedtrekk:

Pelagisk Forening peker innledningsvis på utfordringene som kan oppstå for bifangst for fartøy som ikke oppfyller neste års deltakerforskrift. Disse vil ikke kunne ha bifangst.

Når det gjelder nedre grense for fartøystørrelse er Pelagisk Forening enig i at det synes unødvendig. Pelagisk Forening har forståelse for at fisket skal være forbeholdt kystflåten siden det er den som driver direktefiske. Med tanke på en øvre størrelsesbegrensning uttales:

øvre størrelsesbegrensning bør være 500 kbm lasteromsvolum dersom bifangstbestemmelsen i reguleringsforskriften forblir den samme. I tillegg vil en høy øvre størrelsesbegrensning ivareta de få fartøyene i gruppen rett over 15 meter som faktisk driver direktefiske etter kveite. Dersom Fiskeridirektoratet vurderer å endre bifangstbestemmelsen må det hensyntas at noen få store kveiter kan utgjøre en stor del av totalfangsten, slik at en prosentvis bifangstbestemmelse kan være vanskelig å utforme

Pelagisk Forening mener det er tilstrekkelig å være manntallsført for å delta i fisket etter kveite.

I sammenheng med spørsmålet om eier må stå om bord under utøvelse av fisket bringer problemstillingen om bifangst opp på nytt. Fartøy i de største fartøygruppene, som primært har sitt driftsgrunnlag i lukket gruppe og dermed ikke har et slikt krav i andre fiskeri, har i større grad eierkonstellasjoner som tilsier at to eller flere i så tilfelle må stå om bord under fisket. Dette vil være utfordrende ettersom større fartøy opererer med skift som vanskeliggjør at begge eller flere eiere er om bord de få gangene de utilsiktet får fangster av kveite.

Med mindre bifangstbestemmelsen endres, mener Pelagisk Forening at et krav om at eier må stå om bord under utøvelse av fisket ikke fører til at fangstuttaket av kveite går ned for fartøy som ikke driver direktefiske etter kveite. De er av den oppfatning at et slikt krav muligens vil få betydning for deltakelsen til fartøy som driver direktefiske (fartøy under 15 meter), og at dersom det stilles et krav om at eier må stå om bord under utøvelse av fiske, så må bifangstbestemmelsen i reguleringsforskriften endres.

Pelagisk Forening mener at dersom bifangstbestemmelsen forblir som i dag bør det ikke være et krav om at eier står om bord.

I spørsmålet om det skal være krav til at én fysisk majoritetseier skal være eier av fartøy som driver fiske etter kveite er Pelagisk Forening av den oppfatning at siden nesten 4 % av fartøyene som driver direktefiske etter kveite synes det naturlig å avvente en innføring til en har sett hvordan fiskeriet innrettes etter at adgangsreguleringen innføres fra 1. januar.

Kystvakten har følgende merknader:

I tilknytning til vurdering av bifangstbestemmelsen ved en eventuell størrelsesbegrensning på 15 meter eller 500 kubikkmeter, sier Kystvaktene; «[Kystvakten anser] at det i denne sammenheng også er svært relevant å vurdere høstingsforskriftens bestemmelser som omhandler kveite, i tillegg til forskrift om regulering av kveite. For at Kystvakten skal ha anledning til å utføre en effektiv kontroll er det vesentlig at bifangstreguleringer, uavhengig av fartøystørrelse, må utformes slik at de gjelder i den enkelte fangst og ved landing.»

Når det gjelder punktet om fartøyets egnethet, bemanning og utrustning, peker Kystvakten på to forhold:

- 1) Trålflåten har noe bifangst av store individer av kveite, og om dette ikke vil være tillatt i fremtiden kan en utilsiktet konsekvens være at man får mindre rapportering av kveiteuttaket til havs. Dette vil være en negativ konsekvens for blant annet Havforskningsinstituttet, men også for fiskerikontrollen. Det kan dermed være konstruktiv med en marginal bifangstadgang for trålflåten.
- 2) Ved en eventuell innsnevring i adgangen basert på redskap, bør man forsikre seg om at regelverket er harmonisert på tvers av forskrifter.

Avslutningsvis har Kystvakten følgende generelle innspill til kravet om manntallsføring, at eier må være hovedsmann – for både kveite- og blåkveitefisket:

Om kontrollmyndighetene skal føre kontroll med at lovgivers intensjon med disse reglene overholdes i det praktiske fiskeriet, så må det legges til rette med systemer og rapportering som muliggjør forkontroll av dette. Eksempelvis kan man pålegges innrapportering av mannskapslister i tilknytning til ERS-forskriften, som kan kontrolleres med ID-sjekk om bord.

Fjordfiskeremnda uttaler følgende:

I kystfisket etter kveite må det gjelde tilsvarende begrensninger som i andre åpne fiskerier, herunder størrelsesbegrensning for fartøyet, krav om manntallsføring av eier og høvedsmann, krav om fartøyets egnethet, bemanning og utrustning og krav om at eier selv må stå om bord som høvedsmann under utøvelse av fisket. Direktefiske etter kveite bør bare være tillatt for fartøy under 15 meter som fisker med konvensjonelle redskap, det skal ikke gjelde noen nedre grense for fartøystørrelse, og det må være krav om at én enkeltperson eier mer enn 50 prosent av fartøyet for at det skal kunne delta. Dette fiskeriet har vært kvoteregulert i 2025 – uten at fiskerimyndighetene samtidig fikk innført nødvendige vilkår i deltakerforskriften. Det er ikke behov for en ytterligere overgangsordning for en slik regel om at fartøyet må ha en majoritetsseier, tvert om er det svært viktig at en slik begrensning kommer raskest mulig på plass. Bestemmelsen skal forhindre at enkelte tilegner seg mer enn én kvote i dette åpne fiskeriet. Når det gjelder krav om manntallsføring må det være tilstrekkelig at eier/høvedsmann er registrert i fiskermanntallet (blad A eller B).

Bø Kystfiskarlag har uttalt følgende:

- *Styret er skeptisk til kvotefastsettingen på kveite og for så vidt andre arter som er blitt kvoteregulert de senere år, samtidig ser styret at fisket etter kveite må reguleres.*
- *Styret er mot lukking av fiskerier også i dette tilfelle med fisket etter kveite.*
- *Når det gjelder punktet om hvem som skal få fiske etter kveite ut ifra størrelse mener styret at dette må gjelde gruppene under 11m og under 15m, siden det er disse 2 gruppene som har dette som et alternativt fiske.*
- *Fartøy over 15 m har ikke dette fisket som alternativt fiske men mer som bifangst. Eier og høvedsmann må stå i fiskermanntallet, fortrinnsvis blad B, men så vet styret at der er flere aktive fiskere på blad A også som ikke må komme i en skvis.*
- *Styret mener det må være en forutsetning at fartøy er egnet, utstyrt og bemannet for fiske etter kveite. Fisket etter kveite skjer med konvensjonelle redskaper som garn og liner og disse må prioriteres.*
- *Snurrevad regnes som konvensjonelt redskap, men styret regner snurrevad som et aktivt redskap som kan sammenlignes med trål, derfor må de ikke prioriteres.*
- *Styret har ment og mener fortsatt at eier og høvedsmann må være om bord ved utøvelse av fisket. Som tidligere nevnt mener styret at det ikke skal være mulig med leieskipper uten gode grunner, som sykdom, politiske verv, militærtjeneste og graviditet/fødsel.*
- *Styret har ment og mener fortsatt at hovedprinsippet må være en mann en kvote. Derfor kan en ikke eie flere kvoter når en ser bort fra strukturering og ID-kvoter. Har en 50% eierandel eller over i et fartøy kan en ikke og skal en ikke få ha eierandeler i andre fartøy*

Norges Kystfiskarlag sier i hovedtrekk:

Innledningsvis understreker Norges Kystfiskarlag at det er avgjørende at deltakerforskriften «[...] sikrer at fiskeressursene i størst mulig grad forvaltes av aktive yrkesfiskere og hindrer passivt eierskap og spekulasjon i åpne grupper. Vi er derfor generelt positive til å styrke kravet til aktiv deltakelse, samtidig som det må åpnes for nødvendige unntak som gir rom for fleksible driftsordninger og helårlig aktivitet for de minste fartøyene».

Norges Kystfiskarlag støtter et forslag om å adgangsregulere, og har følgende synspunkter:

Kystfiskarlaget mener at det er hensiktsmessig med en størrelsesbegrensning for fartøy på 15 meter, og det er ikke noe som taler for at den bør settes ved 11 meter.

Videre er Norges Kystfiskarlag av den oppfatning at fisket etter kveite bør forbeholdes fiskere som er manntallsført på blad B. Det vises til at kveitefisket er en nødvendig del av et sammensatt driftsgrunnlag der situasjonen i andre fiskerier er preket av strenge begrensninger.

Norges Kystfiskarlag støtter forslaget om at kun konvensjonelle redskaper skal brukes i fisket etter kveite og at eier må stå om bord som høvedsmann under utøvelsen av fisket. Av hensyn til blant annet å sikre helårlig drift, er det behov for et unntak fra at eier må stå som høvedsmann for fartøy som har en fast ordning med leieskipper eller et etablert turnus/avløseropplegg. Det kan sikres gjennom en meldingsordning der fartøyeier ved begynnelsen av året melder inn hvem som skal være høvedsmann, for å ivareta

Når det gjelder eierskapskrav støttes forslag om at én enkeltperson direkte eller indirekte må inneha mer enn 50 % av eierandelen i fartøyet som skal delta i fisket etter kveite.

Norges Kystfiskarlag mener det ikke er ønskelig med en overgangsordning ved skjerpet eierskapskrav, men at det i stedet fastsettes en skjæringsdato slik at det skjerpet eierskapskrav kun for virkning for nye eierskaps sammensetninger etter denne datoen.

Finnmark fylkeskommune uttaler følgende:

Fylkesutvalget støtter forslaget om å adgangsregulere kystfisket etter kveite med en åpen gruppe i deltakerforskriften. Det legges til grunn at vanlige vilkår for deltakelse i åpen gruppe skal gjelde, herunder størrelsesbegrensning for fartøy opp til 15 meter, krav om manntallsføring av eier og høvedsmann, samt krav om at eier må stå om bord.

Fylkesutvalget støtter forslaget om at én enkeltperson må eie mer enn 50 prosent av fartøyet i kystfisket etter kveite i åpen gruppe, og anbefaler at det innføres en overgangsordning på 1–2 år for tilpasning.

Landsstyret i Norges Fiskarlag uttaler følgende:

Norges Fiskarlag viser til at det i 2023 ble innført flere reguleringstiltak i fisket etter kveite nord for 62 grader med det formål å sikre en (langsiktig) lønnsom og bærekraftig beskatning av kveitebestanden. Reguleringstiltakene ble ytterligere strammet inn i 2025. Norges Fiskarlag mener at innsatsreguleringer som innføres fortrinnsvis må få virke en tid, både av hensyn til aktørene som bruker tid på å innordne seg nye reguleringstiltak, men også av hensyn til effekten og målbarheten av reguleringstiltakene.

Fiskeridirektoratets forslag om å adgangsregulere kystfiske etter kveite med en åpen gruppe i deltakerforskriften, innebærer at adgangen til å fiske kveite fordeles til en nærmere bestemt del av kystfiskeflåten. Det er uklart om øvrige deler av fiskeflåten henvises til å delta i en "åpen gruppe" med bifangstbestemmelser, eller om fangst av kveite uten adgang til å delta i åpen gruppe blir å regne som ulovlig fangst

Fiskarlaget understreker at spørsmålet om å adgangsregulere et fiskeri krever en helt annen prosess og en større utredning enn den Fiskeridirektoratet presenterer i høringen av deltakerforskriften for 2026.

Fiskarlaget mener høringsnotatet er mangelfullt og at det vil være uforsvarlig å adgangsregulere kystflåten sine fiske etter kveite på dette grunnlaget. Viktige vurderinger av konsekvensene av forslaget, herunder særlig de økonomiske og driftsmessige konsekvensene for fartøy som har kveite som uunngåelig bifangst i andre fiskeri, utblir i høringsnotatet.

Norges Fiskarlag kan på denne bakgrunn foreløpig ikke støtte at det etableres en adgangsregulering av kystfisket etter kveite med en åpen gruppe i deltakerforskriften, jfr. merknaden foran om at dette krever en mere omfattende konsekvensutredning.

3.2. Forslag etter høring

Behovet for å begrense beskatningstrykket i fisket etter kveite har gradvis utløst strengere reguleringstiltak over flere år. Med dette som bakteppe, og innføring av fartøykvoter i 2025 er det naturlig å innføre en adgangsregulering i dette fisket. I høringsnotatet ble det lagt frem et forslag til adgangsregulering av fisket etter kveite med en åpen gruppe i tråd med bestilling av 16.06.2025 fra Nærings- og fiskeridepartementet.

Samtlige høringssvar har merknader til høringens del om adgangsregulering for fisket etter kveite.

De fleste høringsmerknadene er positive til en adgangsregulering. Det er ulike syn på hvilke vilkår som skal stilles for å delta i åpen gruppe i fisket etter kveite. Fiskebåt og Landsstyret i Norges Fiskarlag mener det ikke kan innføres adgangsregulering basert på fremlagt underlagsmateriale, men at det kreves et bedre utredet forslag som grunnlag for en beslutning om å adgangsregulere fisket etter kveite. Uavklarte spørsmål om lovlig bifangst av

kveite for fartøy som ikke vil kunne delta i direktefisket synes å være bakgrunnen for dette synspunktet.

Fiskeridirektoratet er av den oppfatning at høringsnotatet om [Regulering av fisket etter kveite og breiflabb for 2025](#) sammen med høringsnotatet og innkomne merknader gir et tilstrekkelig grunnlag for å vurdere og å beslutte hvilke rammer som skal gjelde for adgangsreguleringen til fisket.

Vi vil først knytte noen merknader til adgangsregulering av fisket etter kveite og regulering av kveite som bifangst.

Når fisket etter kveite nå foreslås adgangsregulert med en åpen gruppe, fastsettes vilkår i deltakerforskriften for å delta i fisket der disse må være oppfylt for å kunne delta i fisket. Mange av høringsinstansene uttrykker bekymring for hvordan bifangst skal håndteres når fisket etter kveite adgangsreguleres med en åpen gruppe.

Gjeldende bifangstbestemmelse finner vi i reguleringsforskrift for kveite hvor det er fastsatt at bifangst går til fradrag i fartøykvoten på 4 tonn og det er forbudt å ha bifangst som ikke kan avregnes i denne fartøykvoten. I høstingsforskriften er fredningsperioden for kveite fastsatt til perioden fra 1. desember til 20. april, og i denne perioden er det bare en begrenset bifangst av kveite som er tatt med garn og line som er lovlig bifangst.

Ved å adgangsregulere fisket etter kveite med en åpen gruppe, vil fartøy som ikke oppfyller adgangsvilkårene for fiskeriet, heller ikke være omfattet av bifangstbestemmelsen i reguleringsforskriften for kveite. Gjeldende reguleringsforskrift utløper imidlertid ved årsskiftet, samtidig som ny deltakerforskrift trer i kraft. Kommende års reguleringsforskrift sendes på høring tidlig på året i 2026, og i denne høringen vil det være naturlig at en ny bifangstbestemmelse inngår. Det vil i ny reguleringsforskrift kunne fastsettes bifangstbestemmelser som hensyntar at fisket etter kveite adgangsreguleres.

Den delen av hørings svarene til deltakerforskriften for 2026 som omhandler problemstillinger knyttet til bifangst for fartøy som faller utenfor adgangsreguleringen i fisket etter kveite åpen gruppe, anses ivare tatt gjennom ovennevnte høring.

I det videre er innspillene forsøkt samlet etter tema slik de ble presentert i høringsnotatet.

Størrelsesbegrensning fartøy

Ingen av høringsinstansene er av den oppfatning at det er behov for en nedre størrelsesbegrensning i fisket etter kveite i åpen gruppe.

Fiskeridirektoratet presenterte tre ulike alternativer for øvre størrelsesbegrensning ved en eventuell adgangsregulering av fiske etter kveite; fartøyet må være under 11 meter største lengde, fartøyet må være under 15 meter største lengde eller fartøyet må ha et lasteromsvolum under 500 m³ med likelydende bifangstbestemmelse som i dag

Høringsinstansene er relativt samlet om at fisket bør forbeholdes fartøy med en største lengde under 15 meter.

Fiskeridirektoratet vurderer at adgang til å delta i fiske etter kveite i åpen gruppe bør forbeholdes fartøy under 15 meter største lengde. Hovedtyngden av fartøy som deltar i fisket er under 15 meter største lengde, og med en slik størrelsesbegrensning vil relativt få fartøy ekskluderes fra deltakelse i direktefisket etter kveite. Kun et fåtall fartøy over 15 meter har deltatt i direktefisket etter kveite, og disse har kommet til først de siste årene etter veksten i bestanden – basert på fritt fiske uten redskapsbegrensning. Etter innføring av

redskapsbegrensninger og stram kvoteregulering, som mest sannsynlig vil måtte videreføres, anser vi det lite hensiktsmessig å etablere noen unntaksbestemmelse (en «lukket gruppe») for disse. Med etableringen av en åpen gruppe for fartøy under 15 meter vil det i praksis fortsatt være stor romslighet for å delta i dette fiskeriet.

Fiskeridirektoratet foreslår en øvre fartøylengde for deltakelse på under 15 meter.

Krav om manntallsføring av eier og høvedsmann

Høringsinstansene er delt i synet på hvilket krav som bør stilles til manntallsføring for eier og høvedsmann. Flere er av den oppfatning at det er tilstrekkelig at eier og høvedsmann er manntallsført. Enkelte peker på at med begrensede/lave kvoter for kveite og kvotenedgang i andre fiskerier, bør et fiske etter kveite forbeholdes yrkesfiskere som er manntallsført på blad B.

Vårt tallmateriale viser at i underkant av 12 % av eiere som deltok i fiske etter kveite var manntallsført på blad A. Det er ikke noe vilkår at du står på blad B for å kunne eie og drifte et merkeregistrert fartøy under 15 meter. Dersom fiske etter kveite skal være et mulig driftsgrunnlag for fartøy som ellers har sitt driftsgrunnlag i åpen gruppe, kan det ikke oppstilles et krav om manntallsføring på blad B.

Fiskeridirektoratet mener at det er tilstrekkelig at eier og høvedsmann er registrert i fiskermanntallet for å kunne delta i fisket etter kveite i åpen gruppe.

Fartøyets egnethet, bemanning og utrustning

Fiskeridirektoratet foreslår, i tråd med innspill fra alle høringsinstanser, at fisket skal drives med konvensjonelle redskaper.

Krav om at eier må stå om bord

Det er ulike syn på spørsmålet om eier må stå om bord under utøvelse av fisket. En høringsinstans peker på at det blir mer vanlig at mindre fartøy også har turnusordninger, og at det taler mot et krav om at eier må stå om bord. Argumentet om at det er uheldig for de større fartøyene trekkes også frem. Pelagisk forening mener at dersom bifangstbestemmelsen blir som i dag, bør det ikke være et krav om at eier står om bord.

Flere mener likevel at eier må stå om bord under utøvelsen av fisket etter kveite, og Fiskeridirektoratet er av den oppfatning at dette er en sentral forutsetning for å få redusert fangsttrykket og å unngå pro-forma arrangement av eierskap.

Fiskeridirektoratet foreslår at eier må stå om bord som høvedsmann under utøvelsen av fisket etter kveite i åpen gruppe.

Eierskapskrav – herunder eventuell overgangsordning

Blant de høringsinstansene som har uttalt seg er det delte meninger om eierskapskrav og en eventuell overgangsordning. En høringsinstans mener at det ikke er påkrevd med eierskapskrav og begrunner det med at fisket allerede er regulert gjennom andre ordninger. Norges Kystfiskarlag støtter et eierskapskrav, men er av den oppfatning at det bør settes en skjæringsdato for eierskap som etableres etter denne datoen. Pelagisk forening uttrykker et behov for å se hvordan fiskeriet utvikler seg før det eventuelt innføres et krav om én enkeltperson som majoritetseier i lys av at nesten 4 % ikke har én majoritetseier.

Fjordfiskerinemnda uttrykker at det ikke er behov for en overgangsordning, og at det er viktig at et krav om fartøyet må ha én majoritetseier kommer raskest mulig på plass.

Av tallgrunnlaget i høringsnotatet fremgår det at av alle fartøyene som har deltatt i fisket etter kveite de siste fem årene, er det 40 fartøy, en andel på 3,8 %, som ikke har én enkeltperson som majoritetseier ved utgangen av 2024. Om tallene brytes ned på fartøy i lengdegruppen under 11 meter er det 2,2 % som ikke har én enkeltperson som majoritetseier, mens det for gruppen mellom 11 og 15 meter er 8,6 %.

Et krav om at fartøyet må ha én majoritetseier skal sikre at samme fartøyeier ikke kan delta med flere fartøy i åpen gruppe i det samme fiskeriet, noe som vil kunne omgås (gjennom samarbeid mellom flere fartøyeiere) uten en slik bestemmelse.

Det er et fåtall fartøy som i dag ikke har én enkeltperson som direkte eller indirekte gjennom foretak innehar mer enn 50% av eierandelene i fartøyet i fisket etter kveite. Av fartøyene som hittil har deltatt i fisket etter kveite er det mange som allerede har krav til at én enkeltperson må eie mer enn 50 % av eierandelene i fartøyet gjennom krav stilt for deltakelse i annet fiskeri. Det kan være grunn til å se an virkningen av andre tiltak før vi vurderer behovet for et eierskapskrav.

Fiskeridirektoratet foreslår at det ikke settes som vilkår at én enkeltperson direkte eller indirekte gjennom foretak innehar mer enn 50 % av eierandelene i fartøyet.

4. Innspill til endring i adgangsreguleringen i fisket etter blåkveite

I lys av økt bruk av leieskipper i fisket etter blåkveite, synspunkter og innspill fra næringen på et krav at om eier også må være høvedsmann under utøvelsen av fisket etter blåkveite.

4.1 Høringssvar

Vest-Finnmark Kystfiskarlag har uttalt følgende:

Som for fiske etter kveite mener VFK at skipper i turnusordning skal kunne utøve fiske etter kveite uten at eier er om bord i fartøyet.

Fiskebåt sier i hovedtrekk:

Fiskebåt mener det er gode grunner til å opprettholde adgangen til å benytte leieskipper i fisket etter blåkveite. Det vises til at begrunnelsene for innføring av adgangen i 2019 fremdeles gjør seg gjeldende. Videre trekker Fiskebåt frem at en leieskipperadgang gir nødvendig fleksibilitet for et forsvarlig og stabilt fiske gjennom året.

Det vises også til at majoritetseier var registrert som høvedsmann for 79 % av landingene i 2024, noe som tilsier at bruk av leieskipper er begrenset.

Fiskebåt foreslår at dersom det er behov for innstramminger, at det i stedet for et forbud mot leieskipper heller innføres begrensninger og kontroll med hvor mange fartøy en leieskipper kan benyttes på innenfor et reguleringsår. En slik løsning vil ivareta næringens behov for fleksibilitet og driftsmessig kontinuitet, samtidig som den gir direktoratet bedre forutsetninger for å føre kontroll og motvirke eventuell uønsket utvikling.

Midt-Norges Kystfiskarlag har uttalt følgende:

- Eier må stå ombord under direkte fiske av blåkveite. I fiske etter andre fiskeslag der blåkveite er bifangst bør det være mulig å ha annen skipper/høvedsmann.
- Det bør også være mulig å ha leieskipper ved sykdom eller foreldrepermisjon. For rederi som drifter med turnusordning og flere skift, bør det være lov å bruke den skipper/høvedsmann som er om bord i aktuelt tidsrom. Det kan være en mulighet at disse rederiene det gjelder må melde

inn at de driver med turnusordning fra årets start, så ikke ordningen blir uthullet med fiktive turnusordninger i aktuell periode for blåkveitefiske.

Pelagisk forening sier i hovedtrekk følgende:

Pelagisk Forening mener det må skilles mellom bruk av leieskipper som undergraver reguleringsopplegget, og bruk som er en omgåelse av regelverket som skal underbygge at man skal delta i åpen gruppe med ett fartøy. Det at en skipper er leieskipper på tre og fire fartøy er uheldig, mens det ved sykdom, at fartøyet har ulike skift, vil være gode grunner til å få benytte leieskipper.

Pelagisk Forening støtter ikke et leieskipperforbud, og peker på at høringsnotatet ikke skiller ikke mellom omfanget av bruken av leieskipper som undergraver reguleringsopplegget og er en omgåelse av regelverket.

Videre peker Pelagisk Forening på at vilkår for å delta i fisket etter blåkveite ikke bør være avhengig av reguleringsopplegget for det aktuelle året, men at reglene må sees i sammenheng. Det vises til at da leieskipperforbudet ble fjernet i 2019 var det et argument at større fartøy som hadde annet driftsgrunnlag i fiskeri der leieskipper var tillatt, kunne ha et rasjonelt driftsopplegg med skiftordning. Det var særlig relevant siden blåkveitefisket da ble gjennomført i to perioder.

Kystvakten har uttalt følgende:

Kystvakten har gitt et generelt innspill knyttet til om manntallsført fisker og krav om høvedsmann om bord under fisket:

Om kontrollmyndighetene skal føre kontroll med at lovgivers intensjon med disse reglene overholdes i det praktiske fiskeriet, så må det legges til rette med systemer og rapportering som muliggjør forkontroll av dette. Eksempelvis kan man pålegges innrapportering av mannskapslister i tilknytning til ERS-forskriften, som kan kontrolleres med ID-sjekk om bord.

Fjordfiskerinemnda har uttalt følgende:

Videre mener Fjordfiskerinemnda at det også i fisket etter blåkveite må gjelde et krav om at eier må stå om bord og være høvedsmann under i fisket. Dette vil forhindre at enkelte tilegner seg mer enn én kvote i dette fiskeriet, og dermed bidra til romsligere kvotesituasjon på fartøynivå og at fisketakten ikke blir for høy. Dersom det likevel vurderes å videreføre unntak fra dette kravet – dvs. anledning til å benytte leieskipper i blåkveitefisket, må dette eventuelt bare gjelde de aller største fartøyene som kan dokumentere at det praktiseres fast skiftordning om bord.

Bø Kystfiskarlag har uttalt følgende:

Styret gjentar sine vedtak på bruk av leieskipper, her i blåkveitefisket, det skal ikke tillates bruk av leieskipper. Dette har vært et krav fra styret i flere år og det gjelder i alle fiskerier. Unntaket er som nevnt tidligere, det skal være mulig med bruk av leieskipper ved sykdom, politiske verv, militærtjeneste og graviditet/fødsel.

Norges Kystfiskarlag har uttalt følgende:

Norges Kystfiskarlag støtter forslaget om at fartøyeier selv må være høvedsmann under utøvelse av fisket etter blåkveite. Dette er i tråd med prinsippet om aktiv deltakelse og sikrer at verdien av denne ressursen i størst mulig grad tilfaller fiskere med faktisk tilknytning til fartøyet.

Samtidig mener vi det bør åpnes for enkelte unntak der det foreligger dokumenterbare og reelle behov for fravær fra fartøyet. Dette gjelder særlig ved sykdom, foreldrepermisjon og graviditet.

I tillegg bør det åpnes for unntak for fartøy som har etablert faste turnusordninger eller bruk av leieskipper som en varig løsning, slik vi har redegjort for i vårt tidligere punkt om leieskipperordninger.

Finnmark fylkeskommune har uttalt følgende:

Fylkesutvalget støtter forslaget om å innføre krav om at eier må være høvedsmann i fisket etter blåkveite, men anbefaler at det fortsatt åpnes for dispensasjon i særskilte tilfeller som sykdom, permisjon eller offentlige verv.

Landsstyret i Norges Fiskarlag har uttalt følgende:

Norges Fiskarlag viser til at da kravet om at eier må være høvedsmann om bord i fisket etter blåkveite ble fjernet i 2019 (etter anmodning fra Norges Fiskarlag), var bakgrunnen at en rekke fartøy som deltar i fisket etter blåkveite drifter med ulike skiftordninger gjennom året. Det ble ansett som urimelig at

fartøyeier, for å opprettholde kravet, måtte være om bord under hele blåkkeitefisket mens øvrig mannskap mønstret av

Unntaket fra kravet om at eier må være høvedsmann om bord i fisket etter blåkkeite gir økt fleksibilitet og bedre grunnlag for å planlegge for effektiv drift. Unntaket har fremdeles gode grunner for seg og Norges Fiskarlag anbefaler ikke å gjeninnføre krav om at eier må være høvedsmann ombord i fisket etter blåkkeite.

Norges Fiskarlag erkjenner utfordringene knyttet til at en og samme person fisker som høvedsmann ombord på flere fartøy innenfor samme reguleringsår. Fremfor å gjeninnføre et vilkår om at eier må være høvedsmann om bord i fisket etter blåkkeite, ber Norges Fiskarlag om at det etableres gode og effektive løsninger som hindrer disse tilfellene. Dette kan gjøres ved å innføre begrensninger på hvor mange kvoter en leieskipper har adgang til å fiske, og effektiv kontroll med at regelverket overholde

4.2 Forslag etter høring

Høringsinstansene er relativt samlet om at det er situasjoner der det er behov for å kunne bruke leieskipper, og det er ulike syn på hvordan og om bruken eventuelt skal avgrenses. Fiskebåt og Landsstyret i Norges Fiskarlag mener det må være begrensninger knyttet til omfanget av bruken av leieskipper fremfor at det stilles krav om at eier står som høvedsmann om bord under utøvelse av fisket. Flere peker også på at det er viktig å legge til rette for rasjonell drift, herunder at skift-/turnusordninger for fartøy som har etablert slike ordninger kan fortsette. I tillegg vil det være et behov i forbindelse med sykdom, graviditet og lignende.

Fiskeridirektoratet vil peke på at forslag om å innføre regler som for eksempel begrenser antall fartøy eller antall kvoter en leieskipper kan fiske, i utgangspunktet kan ivareta formålet. En slik innretning kan likevel medføre en økning av antall fartøy i fisket særlig når perioden det er tillatt å fiske blir lang. En ordning med begrenset bruk av leieskipper stiller også krav til etablering av system for å håndtere ordningen, og vil medføre føre økt ressursbruk i forvaltningen.

Det er viktig å legge til rette for rasjonell og effektiv drift på den ene siden. Samtidig er det viktig å unngå at kappfiskeproblematikk oppstår i fisket. Dette medfører ineffektiv ressursbruk og økende konfliktnivå for fartøyene, men øker også risikoen for brukstap og spøkelsesfiske. Behovet for leieskipper gjør seg mer gjeldende for de større fartøyene som har turnusordninger som en fast del av driften, men de også blant de mindre fartøyene er det ifølge høringsinstansene innført slike ordninger.

Med de svært gode prisene som ble oppnådd inneværende sesong, reduserte kvoter for en del viktige fiskeslag og bortfall i kappfisketendensene i blåkkeitefisket, er det grunn til å anta at det vil være mer attraktivt å delta i fisket i 2026. Vesentlig økt deltagelse ut over det som er antatt i reguleringsopplegget vil motvirke de positive erfaringene fra inneværende år og øke kappfiskeproblematikken igjen. Muligheten for å bruke leieskipper kan bidra til at flere fartøy benyttes i fisket. Fiskeridirektoratet er usikker på hvilket omfang dette kan få.

Bruken av leieskipper er høyest for fartøy over 21 meter. Her gjelder dette om lag 40-50 % av landingene. Den er lavest for fartøy under 11 m, der dette varierer i størrelsesorden 13-23 %.

Behovet for å benytte leieskipper reduseres i utgangspunktet når fisket strekker seg ut i tid. For fartøy som driver med flere skift øker sannsynligheten for at eieren kan stå om bord under blåkkeitefisket. Reguleringen for 2026 tar sikte på å unngå kappfiske og at fisket skal kunne gjøres over en viss periode. Oppstartsdatoen for fisket vil også være kjent relativt tidlig, slik at fartøyene kan planlegge driften relativt godt.

Samtidig er Fiskeridirektoratet klar over at det vil være fordelaktig for avviklingen av fisket for fartøy som driver med skiftordning at fartøyeieren nødvendigvis ikke er om bord. Denne problemstillingen er trolig størst for større fartøy. Potensialet for økt deltagelse er relativt begrenset for større fartøy ettersom antallet er relativt lite.

Det er trolig et lite antall mindre fartøy som også driver turnusordning, der også muligheten for leieskipper vil tilrettelegge for et enklere driftsopplegg. Samtidig kan disse også tilpasse seg slik at eieren står om bord under fisket. Mindre fartøy kan også ha nytte av muligheten til å benytte leieskipper, gjerne der fartøyeier ikke har nødvendige kunnskaper om dette fisket.

For aktører med mindre fartøy vil det også kunne oppstå uforutsette situasjoner som kan medføre behov for å benytte leieskipper, eksempelvis sykdom eller graviditet. Det kan her være rimelig å åpne opp for de samme unntakene som gjøres for deltagelse i åpen gruppe i torskefisket.

Fiskeridirektoratet ser det ikke som hensiktsmessig på det nåværende tidspunktet å foreslå innføring av et krav om at eier må være høvedsmann og stå om bord under fiske, og foreslår at deltakerreguleringen i fiske etter blåkveite ikke endres for 2026. Det er flere problemstillinger det er behov for å utrede nærmere, herunder alternative måter å regulere dette på og virkningen for ulike fartøygrupper, samt hvilke konsekvenser det får for forvaltningen inkludert muligheten for å følge opp en endring.

5. Øvrige innspill til deltakerforskrift for 2026

Høringsinstansene har anledning til å gi innspill og synspunkter knyttet til deltakerforskriften for øvrig, og under gjengis tema den enkelte har løftet frem i sitt høringssvar:

Midt-Norges Kystfiskarlag peker på behovet for å regulere garnbegrensning i fisket etter breiflabb:

Garnbegrensningen i breiflabbfisket må differensieres med følgende modell:
Under 10m – 250 garn inkl. en person som mannskap. + 75 garn pr ekstra person som er mannskap og står ombord.
Over 10m – 400 garn inkl. en person som mannskap. + 75 garn pr ekstra person som er mannskap og står ombord.
(Eksempel: 13m båt med 5 personer i mannskapet om bord –
Båt inkl. en person: 400 garn
+ 4 personer X 75 garn: 300 garn
Totalt: 700 garn.)

Med denne modellen mener vi at uttaket av breiflabb ikke vil øke på grunn av at noen fartøy med en til to personer om bord, samt fartøy under 10 meter, vil oppleve begrensninger, mens andre fartøy med mannskap over 2 personer, vil kunne øke innsatsen litt alt etter hvor stort mannskap det er om bord.
I de fleste andre fiskerier er det differensiering på kvoter og bruksbegrensninger, så derfor mener vi dette bør gjøres også i breiflabbfisket. Det bør også som nevnt i avsnitt om kveite ovenfor, opprettes en bifangstordning på kveite i breiflabbfisket på grunn av uunngåelig bifangst av kveite. Denne bifangstordningen bør settes på 10%, og trer i kraft når fartøy som fisker breiflabb ikke har mere kvote igjen på kveite. Fartøy som fisker breiflabb vil komme i en situasjon der de vil måtte avslutte fisket på grunn av bifangst av kveite uten en slik ordning. Det vil være svært uheldig for rederi og mannskap og ikke minst fiskemottak langs kysten.

Fjordfiskeremnda ønsker at det fremover må bli tillatt med bruk av snurpenot i fiske etter nvg-sild i åpen gruppe, og de skriver:

Gjeldende deltakerforskrift utløper 31. desember 2025, og Fjordfiskerimynda legger til grunn at denne høringen gjelder samtlige bestemmelser i ny deltakerforskrift for 2026. I § 31 i deltakerforskriften for 2025, som omhandler fiske i åpen gruppe etter norsk vårgytende sild, legges det til grunn at fisket må utøves med landnot eller garn. Silda har som kjent endret vandringsmønster og tilgjengelighet de siste årene, dvs. den har oppholdt seg lenger ut fra land og gjort seg svært lite tilgjengelig for fiske med landnot og garn. Det er derfor på høy tid at det åpnes for bruk av snurpenot i åpen gruppe i dette fiskeriet – tilsvarende som i fisket etter makrell i åpen gruppe, uavhengig av historisk bakgrunn for gjeldende redskapsbegrensning. Om man ved lukkingen av dette fiskeriet for over 20 år siden ikke så nødvendigheten av en åpen gruppe i dette fiskeriet – hvor det kunne fiskes med moderne redskap, er det i hvert fall på høy tid at man tar dette innover seg nå. Fjordfiskerimynda ber derfor om at det i deltakerforskriften for 2026 åpnes for at det også kan benyttes vanlig not (snurpenot) i åpen gruppe i fisket etter nvg-sild.

Norges Kystfiskarlag løfter frem ulikhet i ordlyd i deltakerforskriften og manntallsforskriftens regler som åpner for at eier ikke må stå om bord når eier er gravid eller i fødselspermisjon. De mener ordlyden i regelverket må harmoniseres, og skriver følgende:

Deltakerforskriften §13 e (2)

Gjeldende ordlyd i deltakerforskriften §13 e (2) lyder:

«Fiskeridirektoratet kan dispensere fra kravet om at eier må stå om bord som høvedsmann dersom

2. eier er gravid eller har født barn for mindre enn to år siden, eller er i foreldrepermisjon, eller har omsorg for barn med langvarig sykdom»

Ordlyden avviker fra manntallsforskriften §6, som lyder:

«Personar som står på blad B skal, utan omsyn til vilkåra i §5 nr. 3–nr. 4 og nr. 6, bli ståande på blad B mens dei er gravide og fram til utgangen av det andre kalenderåret etter fødselen. [...]»

Norges Kystfiskarlag mener det er uheldig at deltakerforskriften og manntallsforskriften opererer med ulike tidsangivelser for samme type situasjon. Dette kan føre til ulik praktisering og svekket forutsigbarhet for fiskere som omfattes av bestemmelsen. Norges Kystfiskarlag anbefaler at deltakerforskriften §13 e (2) endres slik at ordlyden harmoniseres med manntallsforskriften, og dermed bidra til ensartet praksis i forvaltningen.

Videre bør det åpnes for at andre datoer enn fødselsdato kan legges til grunn ved vurdering av rettigheter etter deltakerforskriften §13 e (2) og manntallsforskriften §6. Dette er viktig for å ivareta foreldre som har adoptert barn, er fosterforeldre eller driver beredskapshjem, og som derfor ikke nødvendigvis har et barn med kjent fødselsdato som utgangspunkt. Regelverket bør tilpasses slik at det også gir likeverdig vern for foreldre med omsorg for barn i disse situasjonene – for eksempel ved at adopsjonsdato, vedtaksdato eller tidspunkt for plassering legges til grunn. En slik justering vil ivareta viktige likestillings- og familiepolitiske prinsipper

Norges Fiskarlag mener det er et behov for å se nærmere på bifangstbestemmelsen for lange og brosme slik at det åpnes for tilsvarende bifangstbestemmelse som i fisket etter blåkeite. De skriver:

Norges Fiskarlag viser til at organisasjonen har hatt en omfattende prosess for å finne frem til en omforent fordeling av lange og brosme mellom kystgruppen og lukket gruppe for fartøy over 28 meter og konvensjonelle havfiskefartøy. I denne prosessen landet organisasjonen på at kystgruppens fiske etter lange og brosme fortsatt skulle være et åpent fiskeri.

Fiskarlaget viser til at det i etterkant av innføring av nytt reguleringsopplegg har oppstått spørsmål rundt forståelsen av deltakerforskriften § 6 for kystfartøy under 28 meter. Mer konkret gjelder spørsmålet om deltakerforskriften § 6 kommer til anvendelse i fisket etter lange og brosme, slik at samme eier er avskåret fra å delta i fisket etter lange og brosme med to eller flere fartøy.

Fiskarlaget viser til at begrensningen som følger av deltakerforskriften § 6 er gitt utelukkende for å begrense deltakelse i åpne fiskeri for å sikre en så god lønnsomhet som mulig for deltakende fartøy i samme fiskeri. På denne bakgrunn støtter Fiskarlaget myndighetens forståelse av deltakerforskriften § 6 og slik at bestemmelsen setter begrensninger for hvor mange fartøy en eier kan delta med i fisket etter lange og brosme for kystfartøy under 28 meter.

Fiskarlaget vil likevel påpeke at denne forståelsen medfører konsekvenser for eier med to eller flere fartøy som har adgang til å delta i lukket gruppe i fiske etter særlig torsk, hyse og sei. Det må påregnes et visst innslag av bifangst av lange og brosme i fisket etter torsk, hyse og sei.

Norges Fiskarlag anmoder derfor myndighetene om at det åpnes for en ordning lik den som gjelder i fisket etter blåkveite, hvor fartøy uten adgang til direkte fiske etter lange og brosme blir gitt adgang til et nærmere fastsatt nivå på bifangst.

5.1. Forslag for oppfølging

Innspillene tas til orientering, og innspill som berører reguleringsmessige tiltak er formidlet til Reguleringsseksjonen for vurdering.

Innspill fra Norges Fiskarlag om deltakerforskriften §13 e (2) og manntallsforskriften § 6, formidles til departementet med denne oversendelsen som da har anledning å vurdere innspillet i forbindelse med høring av ny manntallsforskrift.

Fiskeridirektoratet foreslår at innspillene som gjelder forslag om endringer av regelverk ellers vurderes av departementet om de skal omfattes av høring av deltakerforskrift for 2027.

6. Forslag til nye og endrede bestemmelser i deltakerforskrift for 2026

Med unntak av de endringer som følger av forslagene under, videreføres gjeldende bestemmelser i deltakerforskrift for 2025 for 2026. Nedenfor følger utkast til nye og endrede bestemmelser i deltakerforskrift for 2026.

Kap XX Fisket etter kveite

§ xx. (ny) (vilkår for å delta i åpen gruppe)

For å delta i åpen gruppe i kystfartøygruppens fiske etter kveite må følgende vilkår være oppfylt:

- a. fartøyet må være registrert i merkeregisteret og ha en største lengde under 15 meter og fiske med konvensjonelle redskaper.
- b. eier av fartøyet og høvedsmann må være ført i fiskermanntallet.
- c. fartøyet må være egnet, bemannet og utstyrt for fiske etter kveite.
- d. under utøvelse av fangst må eier selv være høvedsmann om bord i fartøyet.
Fiskeridirektoratet kan dispensere fra kravet om at eier må stå om bord som høvedsmann dersom
 1. eier har tillitsverv i fiskeriorganisasjon eller offentlig verv, og vervet medfører at eier ikke kan være høvedsmann om bord i fartøyet under utøvelse av fangst, eller
 2. eier er gravid eller har født barn for mindre enn to år siden, eller er i foreldrepermisjon, eller har omsorg for barn med langvarig sykdom, eller
 3. eier er forhindret fra å være høvedsmann om bord i fartøyet under utøvelse av fangst på grunn av sykdom eller skade som vil kreve langvarig rehabilitering. Det er en forutsetning at vedkommende har stått i manntallet i minst ett år før første dag for utbetaling av sykepenges, og at vedkommende oppfylte vilkårene for å delta i åpen gruppe i dette fisket med det samme fartøyet eller fartøyet som det kommer til erstatning for, da sykdommen eller skaden inntraff, eller
 4. eier er i vernepliktig førstegangstjeneste med minst ett års forutgående aktivitet i åpen gruppe, eller
 5. eier har gjennomført skole med studieretning fiske og fangst og skal videreutdanne seg innen fiskerifag, styrmannsskole eller liknende, og har eid og drevet fartøyet i minst 2 år og har vært ført i fiskermanntallet i minst 2 år

X. Fisket etter rognkjeks i Nordland, Troms og Finnmark

§ 32. (vilkår for å delta i åpen gruppe)

For å delta i åpen gruppe i kystfartøygruppens fiske etter rognkjeks i Nordland, Troms og Finnmark må følgende vilkår være oppfylt:

- a. fartøyet må være registrert i merkeregisteret og være under 13 meter største lengde.
- b. eier av fartøyet må være ført i fiskermanntallet.
- c. under utøvelse av fangst må eier selv være høvedsmann om bord i fartøyet. Dersom ingen fysisk enkeltperson direkte eller indirekte innehar mer enn 50 prosent av eierandelene i fiskefartøyet, er det et krav at den aktive fiskeren med størst eierandel står om bord som høvedsmann. Dersom ingen aktiv fisker alene har størst eierandel, er det en av de aktive fiskerne med størst eierandel som må stå om bord som høvedsmann. Fiskeridirektoratet kan dispensere fra kravet om at eier må stå om bord som høvedsmann dersom
 1. eier har tillitsverv i fiskeriorganisasjon eller offentlig verv, og vervet medfører at eier ikke kan være høvedsmann om bord i fartøyet under utøvelse av fangst, eller
 2. eier er gravid eller har født barn for mindre enn to år siden, eller er i foreldrepermisjon, eller har omsorg for barn med langvarig sykdom.
 3. eier er forhindret fra å være høvedsmann om bord i fartøyet under utøvelse av fangst på grunn av sykdom eller skade som vil kreve langvarig rehabilitering. Det er en forutsetning at vedkommende har stått i manntallet i minst ett år før første dag for utbetaling av sykepenges, og at vedkommende oppfylte vilkårene for å delta i åpen gruppe i dette fisket med det samme fartøyet eller fartøyet som det kommer til erstatning for, da sykdommen eller skaden inntraff, eller
 4. eier er i vernepliktig førstegangstjeneste med minst ett års forutgående aktivitet i åpen gruppe, eller
 5. eier har gjennomført skole med studieretning fiske og fangst og skal videreutdanne seg innen fiskerifag, styrmannsskole eller liknende, og har eid og drevet fartøyet i minst 2 år og har vært ført i fiskermanntallet i minst 2 år

XIV. Fangst av kongekrabbe innenfor kvoteregulert område

§ 39 (endret) (vilkår for å delta i åpen gruppe)

For å kunne delta i åpen gruppe i kystfartøygruppens fangst av kongekrabbe innenfor kvoteregulert område må følgende vilkår være oppfylt:

- a. fartøyet må være merkeregistrert i Finnmark.
- b. fartøyet må være egnet, bemannet og utstyrt for fangst av kongekrabbe og være på eller over 6 meter største lengde og under 15 meter største lengde.
- c. eier av fartøyet og høvedsmannen må være ført i fiskermanntallet.
- d. eier av fartøyet må være bosatt i Finnmark og ha vært bosatt der de siste 24 månedene, og dessuten være ført i fiskermanntallet i Finnmark og ha vært ført der de siste 12 månedene. I vurderingen av hvor vedkommende er bosatt er de reelle forhold avgjørende, ikke den formelle registreringen i Folkeregisteret.
- e. én enkeltperson må direkte eller indirekte gjennom foretak inneha mer enn 50 prosent av eierandelene i fartøyet.
- f. under utøvelse av fangst må eier selv være høvedsmann om bord i fartøyet. Dersom ingen fysisk enkeltperson direkte eller indirekte innehar mer enn 50 prosent av

eierandelene i fiskefartøyet, er det et krav at den aktive fiskeren med størst eierandel står om bord som høvedsmann. Dersom ingen aktiv fisker alene har størst eierandel, er det en av de aktive fiskerne med størst eierandel som må stå om bord som høvedsmann. Fiskeridirektoratet kan dispensere fra kravet om at eier må stå om bord som høvedsmann dersom

1. eier har tillitsverv i fiskeriorganisasjon eller offentlig verv, og vervet medfører at eier ikke kan være høvedsmann om bord i fartøyet under utøvelse av fangst, eller
2. eier er gravid eller har født barn for mindre enn to år siden, eller er i foreldrepermisjon, eller har omsorg for barn med langvarig sykdom.
3. eier er forhindret fra å være høvedsmann om bord i fartøyet under utøvelse av fangst på grunn av sykdom eller skade som vil kreve langvarig rehabilitering. Det er en forutsetning at vedkommende har stått i manntallet i minst ett år før første dag for utbetaling av sykepenger, og at vedkommende oppfylte vilkårene for å delta i åpen gruppe i dette fisket med det samme fartøyet eller fartøyet som det kommer til erstatning for, da sykdommen eller skaden inntraff, eller
4. eier er i vernepliktig førstegangstjeneste med minst ett års forutgående aktivitet i åpen gruppe, eller
5. eier har gjennomført skole med studieretning fiske og fangst og skal videreutdanne seg innen fiskerifag, styrmannsskole eller liknende, og har eid og drevet fartøyet i minst 2 år og har vært ført i fiskermanntallet i minst 2 år

Med hilsen

Jon-Erik Henriksen
divisjonsdirektør

Oddny Svendsen
seksjonssjef

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift.

Mottakerliste:

Nærings- og fiskeridepartementet Postboks 8090 Dep 0032 Oslo

Kopi til:

Nærings- og fiskeridepartementet Postboks 8090 Dep 0032 OSLO

Vedlegg

Melding fra Regelrådet - Vedtatt nedlagt og vil ikke gi flere uttalelser

Uttale til forslag om å regulere fisket etter kveite

Høring Deltakerforskrift Kveite fiske

Høringssvar deltakerforskriften for 2026

Høringssvar deltakerforskriften 2026

Høringssvar

2511230 - Høringssvar

Høringssvar

Høringssvar ifm. høring om deltakerforskriften 2026

Høringssvar - Deltakerforskriften 2026

Fiskebåt sitt høringssvar - Deltakerforskriften 2026

Kystvaktens innspill

Kystvaktens innspill til høring av deltakerforskriften - sak 2511230

Høringssvar

AcosSvarInn

Høringssvar

2511230 - Høringssvar

Høringssvar

2511230 - Høring om deltakerforskriften 2026

Høringssvar

Vedtak

Høring deltakerforskriften 2026

AcosSvarInn

Innspill

Innspill til høring av deltakerforskriften for 2026.

